

Gedeelde zorg

Hoe kan de verantwoordelijkheid voor de zorg van het gezelschapsdier daar komen waar die hoort en hoe kunnen de overheid en de gezelschapsdierensector daar in samenwerken? De minister van LNV stelde deze vraag aan het Forum Welzijn Gezelschapsdieren, waarin vertegenwoordigers zitten van organisaties uit de sector en van LNV, en vroeg het Forum om te komen met een actieplan. Goede zorg is volgens de minister niet af te dwingen met regels, maar moet uit de sector zelf komen.

Het Forum is na analyse van de problemen tot dit actieplan gekomen. Hierin staan afspraken die het welzijn van gezelschapsdieren kunnen verbeteren.

Het Forum heeft geen wetenschappelijk onderzoek gedaan. De knelpunten en problemen die in dit actieplan zijn genoemd, zijn gebaseerd op de uitkomsten van een werkconferentie waaraan een groot aantal organisaties uit de sector deelnam. Daarnaast is geput uit de kennis en ervaring van de leden van het Forum en hun achterban, die dagelijks te maken hebben met de activiteiten binnen de sector. De vraag van de minister was om voor de benoemde knelpunten op korte termijn met een aanpak te komen.

Het aantal gezelschapsdieren in Nederland is de laatste jaren toegenomen. De maatschappij vindt het welzijn van deze dieren steeds belangrijker en mensen geven steeds meer geld uit aan de verzorging van het dier. Toch signaleert het Forum veel welzijnsproblemen. Dit kunnen gezondheids- of gedragsproblemen, stress of erfelijke gebreken zijn. Concrete oorzaken zijn onder meer tekortkomingen in de fokkerij, slechte verzorging en huisvesting en transport of handel. Het gaat om dieren met een eigen waarde en eigen belangen, die zij zelf niet kunnen verdedigen. Vanwege economische belangen en onwetendheid bij houders van dieren, worden deze kwetsbare belangen niet altijd gerespecteerd. Daarom verdienen zij bijzondere bescherming.

Een voorwaarde voor succes is verdere samenwerking, professionalisering en transparantie van de sector. De Forumleden spreken zich in dit actieplan uit voor samenwerking aan activiteiten die het welzijn van het gezelschapsdier verbeteren. Het Forum wil daarbij ook andere, niet tot het Forum behorende, partijen betrekken. Heel nadrukkelijk ziet het Forum een rol voor de overheid als ondersteuner en als regelgever. De activiteiten die partijen ondernemen mogen niet beperkt blijven tot de aanpak van calamiteiten en moeten worden ondersteund door een adequate regelgeving en handhaving.

Net als de minister is het Forum van mening dat de primaire verantwoordelijkheid voor het welzijn van het dier ligt bij de houder van het dier. Dit kan een particulier zijn, maar ook bijvoorbeeld een handelaar, fokker, detaillist, asielhouder of pensionhouder.

In veel gevallen is het welzijn van gezelschapsdieren goed gewaarborgd. Daar waar dat niet zo is, wordt dit vooral veroorzaakt door een gebrek aan kennis bij en een verkeerde mentaliteit van houders. Bij degenen die bedrijfsmatig met dieren omgaan, leiden economische motieven soms tot aantasting van het welzijn van de dieren.

Om de genoemde knelpunten op te lossen, stelt het Forum onder meer de volgende maatregelen voor.

Certificatie

Het Forum vindt certificatie een noodzakelijk instrument om de kwaliteit van de bedrijfsmatig betrokkenen, de geleverde dieren en de geboden diensten te verhogen en daarmee het welzijn van de dieren te waarborgen. Het past ook bij de verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en gezelschapsdierensector, die de overheid voor ogen heeft.

Partijen spreken af dat zij een certificatiesysteem zullen instellen voor de (detail)handel en fokkerij, waarin normen worden opgenomen voor:

- fokbeleid en (detail)handel,
- scholing en vakbekwaamheid,
- huisvesting en verzorging van de dieren,
- een klachtensysteem.

Certificatie wordt gefaseerd ingevoerd, te beginnen met de spelers die nu onder het Honden- en Kattenbesluit vallen.

Identificatie & Registratie van gezelschapsdieren

Het Forum, met uitzondering van LNV, is van mening dat er een verplichte Identificatie en Registratie (I&R) van honden en katten moet komen. Vooral nog zou de verplichting alleen moeten gelden voor honden. I&R vormt een instrument om de dieren en hun houders zichtbaar te maken. Dat is van groot belang bij de bestrijding van zoönosen (ziekten die van het dier op de mens kunnen overgaan) en bij het aansturen van het fokbeleid. Doel is het verminderen van het aantal agressieve dieren, zwerfdieren en asiëldieren, het voorkomen van erfelijke gebreken en het reguleren van de handel en fokkerij. Het middel ondersteunt het toezicht.

Het ministerie van LNV ziet dat I&R een bruikbaar instrument kan zijn, maar er zijn op dit moment geen overheidsdoelstellingen die een wettelijke verplichting voor I&R als instrument rechtvaardigen. LNV vindt bovendien dat onvoldoende duidelijk is gemaakt hoe I&R daadwerkelijk zal bijdragen aan een efficiëntere bestrijding van zoönosen en een betere aansturing van het fokbeleid en vraagt zich af welke spelers deze taken op zich zullen nemen.

Voorlichting

- Aan de Burger

De Forumpartijen stellen het Landelijke InformatieCentrum Gezelschapsdieren (LICG) in. Het centrum zorgt voor de informatieverstrekking en voorlichting aan de burger en zal hierbij gebruikmaken van verschillende communicatiemiddelen: een internetsite, televisieprogramma's, onderwijsprogramma's, publiekscampagnes en het onderhouden van perscontacten. Het centrum coördineert en ondersteunt landelijke activiteiten.

Het Forum vindt het noodzakelijk dat een fokker of handelaar aan kopers van gezelschapsdieren een dierenbijsluiter verstrekt. Hierin is informatie opgenomen over de verzorging, opvoeding, veiligheid en gezondheid van het gekochte dier. De Forumpartijen maken nadere afspraken over de wijze van verstrekken van bijsluiters, de vorm en de inhoud. De bijsluiters zijn digitaal beschikbaar via het LICG.

- Aan handelaar en fokker

De Forumpartijen spreken af dat zij nagaan hoe de voorlichting is te verbeteren aan fokkers, handelaren en andere spelers die bedrijfsmatig gezelschapsdieren houden en behandelen. Bovendien bekijken zij welke rol het LICG hierbij kan spelen.

Afspraken ter vermindering van het aantal gevaarlijke gezelschapsdieren

- De Forumpartijen spreken af welke informatie minimaal wordt verstrekt ter vermindering van het aantal gevaarlijke dieren, en via welke kanalen.
- Het Platform Verantwoord Huisdierenbezit (PVH) neemt het initiatief tot een certificatiesysteem voor hondenscholen, instructeurs en therapeuten en betreft andere relevante partijen hierbij.
PVH stelt een lijst op van gecertificeerde hondenscholen, instructeurs en therapeuten en zorgt ervoor dat deze lijst op gebruikersvriendelijke wijze beschikbaar is voor kopers/houders van een hond.

Niet te houden dieren

- Het Forum werkt voorstellen uit voor lijsten met dieren die je niet als huisdier mag houden (negatieflijsten), hoewel de Dierenbescherming een principiële voorstander is van positieflijsten. Het Forum stelt een advies op over de aanpassing van de inhoud van de bestaande negatieflijsten en zorgt voor breed draagvlak. Het Forum streeft er nadrukkelijk naar dit advies vóór 1 juli 2006 gereed te hebben.